

[Edvard Sørensen.]

samt med Vejnevnets Tilslutning paalægge Amterne at anlægge nye Landeveje, ligeledes at ombygge eller udvide Viadukter. Hvis disse Paalæg gives, skal der ydes Amtet et Tilskud fra Vej fonden paa 85 pCt. til Vejarbejder og 95 pCt. til Brokonstruktioner.

Nu kan det siges, at her gives der Ministeren nye Beføjelser i Forhold til tidligere, men det er maaske ikke saa slemt, som det ser ud til, og jeg skal ikke modsætte mig en Drøftelse af en yderligere Indskrænkning af disse Beføjelser, hvis der er Ønsker i den Retning. Efter den Praksis, der, siden Vej fonden traadte i Kraft, er fulgt, har Ministeren som Betingelse for at yde Tilskud til Kommunerne stillet Krav af forskellig Art, og er disse Krav ikke blevet opfyldt, er Tilskuddet ikke ydet. Det vil sige, at her lovfæstes, hvad der har været Praksis gennem mange Aar. Tilbage bliver, at Ministeren alene, naar det er en Hovedlandevej, og med Vejnevnets Tilslutning, naar det er en Landevej, kan tvinge Amtet til at bygge, men ganske vist med et Tilskud af 85 pCt. Nu er det givet, at det er en Bestemmelse, som enhver Minister vil krympe sig ved at bruge, men der kan komme Tilfælde, hvor det er nødvendigt at have Myndighed til at skære igennem. Lad os tænke os, at to Amter gerne vil bygge en ny Landevej og mener dette sagligt berettiget, men Forholdene ligger saadan, at den nogle faa Hundrede Meter skærer et tredie Amt, der ingen Interesse har i denne Vej og nægter at gaa med. Som Lovgivningen er i Dag, kan ingen Magt tvinge dette Amt, men jeg tror alligevel, at de fleste vil være af den Opfattelse, at en Beføjelse paa dette Omraade kan være rimelig og naturlig.

I de tilsvarende Bestemmelser for Sognekommuner træder Amtsraadet i Ministerens Sted, som det er gældende Lov i Dag, men dels er der nogle udvidede Beføjelser, dels lovfæstes det, der er Praksis i Dag med Hensyn til Vej fondsarbejder. Dog er der den Ændring, og det gælder alle Kommune grupper, at Bygning og Vedligeholdelse af Viadukter paahviler Kommunerne, dog at Banerne skal vedligeholde selve Brokonstruktionen, til hvilken der, som nævnt, ved selve Anlægget ydes 95 pCt.

Jeg skal gøre nærmere Rede for Enkelt hederne. Vil Sogneraadet anlægge en ny Bivej, udkræves Amtsraadets Samtykke, ligeledes hvis man vil ombygge eller udvide bestaaende Biveje. Ministeren kan paalægge Udførelse af Arbejder paa bestaa-

ende Biveje, som findes formaalstjenlige, og paalægge Sogneraadet at anlægge en ny Bivej, men Betingelsen herfor er, at Amtsraadet indstiller det, at Vejnevnet giver sin Tilslutning, og at der ydes et Tilskud paa 85 pCt.

Ligeledes kan Ministeren paalægge at bygge eller ombygge bestaaende Viadukter efter indhentet Erklæring fra vedkommende Sogneraad og Amtsraad og med et Tilskud paa henholdsvis 85 og 95 pCt.

Hvad egentlig nyt er der nu i dette? Paalægget vil sjældent — for ikke at sige aldrig — blive brugt. Reglerne er stort set de samme som krævet ved Tilskud af Vej fonden, og den Tanke, at der ikke skulde være Ansøgninger om Vej fondstilskud og Ministeren af den Grund skulde komme til at svømme i Penge, saa han, for at faa dem ud af Huset, maa benytte Paalægsbestemmelsen, er absurd.

Amtsraadenes Godkendelse af nye Biveje og Forandring af bestaaende virker ikke afskrækkende, særlig i de Amter, hvor Forholdene er ordnet saadan, at Amtsvejvæsenet staar gratis til Raadighed for Kommunerne ved Udarbejdelse af Planer og Overslag — en Ordning, der, hvor den er gennemført, virker fuldt tilfredsstillende, og som burde gennemføres i alle Amter.

De gældende Ekspropriationsregler moderniseres. De nugældende Regler om Ekspropriation til Landeveje findes i Forordning af 13. December 1793 og til Biveje i Loven af 20. August 1853. Efter Lovforslaget er det som hidtil vedkommende Kommune, der skal træffe Bestemmelse om Ekspropriation og iværksætte denne. Som noget nyt indføres der en Regel om, at Kommunalbestyrelsens Ekspropriationsbeslutning kan indankes for Amtsraadet, hvis Beslutningen er taget af et Sogneraad — og ellers for Ministeriet for offentlige Arbejder. Ny er Hjemmelen efter Vejlovsforslaget til at ekspropriere Arealer til Anlæg af Parkeringspladser og til Udvidelse af allerede bestaaende Parkeringspladser samt til Materialpladser. Ny er endvidere Bestemmelsen om, at de ved et Vejanlæg afskaarne Arealer kan eksproprieres. Endvidere indføres der en ny Bestemmelse, hvorefter Kommunernes Repræsentanter faar Ret til at betræde Arealerne, der skal eksproprieres, for at foretage Opmaalinger og Afmærkninger m. v.

Efter Forordningen af 1793 fastsættes Værdien af eksproprieret Jord til Landeveje af 2 af Retten udmeldte Mænd, dog med Ret til Overtaksation, der foretages af 4 af Retten udmeldte Mænd. Erstatningen